

ΠΟΛΥΤΡΟΠΗ ΑΡΜΟΝΙΑ
ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
19-4-2022
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: 4

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

A1.

αυτούς εγώ τους τοποθετώ στη χορεία των αθάνατων θεών. Ας αγαπάμε την πατρίδα, ας υπακούμε στη Σύγκλητο, ας φροντίζουμε για τους καλούς πολίτες· ας αδιαφορούμε για τα εφήμερα κέρδη, ας υπηρετούμε τη δόξα του μέλλοντος· ας θεωρούμε ότι είναι άριστο, αυτό που είναι το πιο σωστό·

Έπειτα, όταν τα δάκρυά της, που για πολύ χρόνο είχαν συγκρατηθεί, νικούσαν και ξεσπούσαν, έβγαινε έξω· τότε παραδινόταν στη θλίψη και λίγο αργότερα επέστρεφε με τα μάτια στεγνά. Ο Σκριβωνιανός είχε στασιάσει στην Ιλλυρία εναντίον του Κλαύδιου· ο Παίτος είχε πάει με το μέρος του και, όταν σκοτώθηκε ο Σκριβωνιανός, οδηγούνταν σιδερόδεσμιος στη Ρώμη.

Γιατί, όπως οι νόμοι βάζουν τη γενική ευημερία πάνω από την ατομική ευημερία, έτσι και ο σωστός και ο σοφός άνδρας και αυτός που υπακούει στους νόμους φροντίζει περισσότερο για την ευημερία όλων παρά (για την ευημερία) ενός οποιουδήποτε ατόμου ή τη δική του. Και δεν πρέπει να επικρίνεται περισσότερο ο προδότης της πατρίδας από τον προδότη του κοινού συμφέροντος ή όποιος λιποτακτεί από τη γενική ευημερία για χάρη της ατομικής του ωφέλειας και ευημερίας. Από αυτό συμβαίνει ώστε να πρέπει να επαινείται αυτός που πέφτει για την πατρίδα, επειδή αρμόζει να είναι σε εμάς πιο αγαπητή η πατρίδα παρά εμείς οι ίδιοι.

B1.

ασανσέρ: ascensus

φρούτο: fructus

βούληση: volumus

κουβούκλιο: cubiculum

παραγωγός: ageret

σεσουάρ: siccis

τρακτέρ: trahebatur

μοτέρ: moverat

ναυτικός: navem

επομένως: secuta est

B2.α.

1. μορφής και περιεχομένου, η εξειδίκευση και το βάθος
2. πολιτικό ή δικανικό
3. λυρική
4. ρητορισμός, ρεαλισμός
5. κέντρων

B2.β.

1 - α, 2 - β, 3 - β, 4 - α, 5- α

Γ1.α.

deo immortalī
viris fortibus
melius
motuum
funera
ingenter
communium utilitatum&utilitatum

Γ1.β.

haec (δεικτική αντωνυμία)
quis (ερωτηματική αντωνυμία)
aliquid (αόριστη ουσιαστική αντωνυμία)

Γ1.γ.

Illae maritis persaepe interrogantibus respondebant

Γ2.α.

	οριστική	υποτακτική	προστακτική
egrediebatur:	egredieris/ egrediere	egressura sis	egreditor
		ή	
secuta est:	οριστική sequeris / sequere	υποτακτική secutura sis	προστακτική sequitor

Γ2.β.

conduc, redi, trahere

Γ2.γ.

ignoratum iri
anteposuras esse

Γ2.δ.

arbitrati essemus
velitis
moriebantur
egistis
faciendas
casu
decebit

Δ1.α.

ut ignoraretur a marito : Δευτερεύουσα επιρρηματική συμπερασματική πρόταση, εισάγεται με το συμπερασματικό σύνδεσμο ut γιατί είναι καταφατική. Στην κύρια πρόταση υπάρχει το επίρρημα ita, με το οποίο προεξαγγέλλεται η συμπερασματική πρόταση. Εκφέρεται με υποτακτική (ignoraretur), γιατί το αποτέλεσμα θεωρείται πάντα μια υποκειμενική κατάσταση στα λατινικά και μάλιστα με υποτακτική παρατατικού μετά από ιστορικό χρόνο . Εμφανίζει ιδιομορφία ως προς την ακολουθία των χρόνων · το αποτέλεσμα δηλαδή είναι ιδωμένο τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή (συγχρονισμός κύριας και δευτερεύουσας) και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του.

ut ignoratum sit (funus)a marito: Η δευτερεύουσα πρόταση μπορεί να εκφέρεται και με υποτακτική παρακειμένου μετά από ιστορικό χρόνο, όταν το αποτέλεσμα παρουσιάζεται ως πράξη ολοκληρωμένη στο παρελθόν, κατά την άποψη του ομιλητή.

Δ1.β.

Ut enim leges omnium salutem singulorum salutī anteponunt : Δευτερεύουσα απλή παραβολική επιρρηματική πρόταση, εισάγεται με τον παραβολικό σύνδεσμο ut που δηλώνει τρόπο, χρησιμεύει ως επιρρηματικός προσδιορισμός της παραβολής και ως β' όρος σύγκρισης με α' όρο την κύρια πρόταση που ακολουθεί (sic vir bonus et sapiens ...aut suae).

Δ1.γ.

Deinde **lacrimis suis diu cohibitis vincentibus prorumpentibusque** egrediebatur.

Δ1.δ.

Κύρια πρόταση επιθυμίας, εκφέρεται με προτρεπτική υποτακτική

corpus: υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου esse, ετεροπροσωπία

animi: γενική υποκειμενική στο motus

sempiternam: κατηγορούμενο στα motus και gloriam από το απαρέμφατο esse (το κατηγορούμενο συμφωνεί με το gloriam σε γένος επειδή είναι το πλησιέστερο)

Δ2.α.

Cicero putabat nec magis **vituperandum esse proditorem** patriae quam **proditorem** communis utilitatis.

Scriptor Romanos monuit ut id esse optimum **putarent**, quod **esset** rectissimum.

Δ2.β.

α. conduxit piscatoriam naviculam **ut ingentem navem sequeretur**.

β. conduxit piscatoriam naviculam **ingentis navis sequendae causa/ gratia**.

Δ2.γ.

ut **eum laudare debeamus**

Δ2.δ.

tum dolori **dabatur**

